

nota bene

Beste lezers,

In één jaar kan je veel realiseren! 2004 was voor de VRWB een opmerkelijk actief jaar, met als absolute hoogtepunten het Memorandum 'Wetenschappelijke en technologische innovatie 2004-2010'. Eenentwintig aandachtspunten in vijf thema's en het colloquium 'Gezocht: knappe koppen die meespelen' in oktober. De invulling van de kernindicatoren voor de opvolging van het Innovatiepact was een belangrijk thema in het voorbije jaar en blijft hoog op de agenda staan in 2005.

Op het Memorandum kunnen we terecht trots zijn. De VRWB is zeer opgetogen om de grote krachtlijnen ervan terug te vinden in de nieuwe Beleidsnota 2004-2009 van Vlaams vice-minister-president bevoegd voor wetenschaps- en innovatiebeleid Fientje Moerman. Haar kabinetschef kwam de nota reeds toelichten in de VRWB. Meer hierover in deze 'Nota bene'.

Ik wil ook even uw aandacht vestigen op ons zeer gesmaakt colloquium. Bedrijven, onderwijsinstellingen, universiteiten, overheid nemen al diverse initiatieven om jongeren te sensibiliseren voor wetenschap en technologie. De VRWB wenste echter een aanzet te geven tot een geconcentreerde gecoördineerde actie, waar iedereen zijn schouders onderzet. Ruim 200 belangstellenden namen eraan deel en hun reacties nadien waren uitermate positief. We mochten eveneens op heel wat belangstelling van de pers rekenen.

Was 2004 al een bijzonder jaar, dan wordt 2005 dat zeker. Dit jaar vierten we immers onze twintigste verjaardag. We zullen dit gepast in de verf zetten met een colloquium in het najaar. Het onderwerp zal in het verlengde liggen van de twee grote hoofdthema's: 'Vlaanderen aantrekkelijk maken voor onderzoek' en 'Van kennis naar innovatie en ondernemen'. Op deze thema's wil de VRWB zich het komende jaar focussen. De centrale vraag hierin is 'Hoe kunnen we kennis omzetten in meer economische activiteiten en meer jobs?'

Natuurlijk blijft ook de Europese onderzoeksruimte een cruciale topic voor de VRWB, zeker met het oog op het aankomende zevende EU-kaderprogramma. Verder blijven belangrijke agenda-punten: mobiliteit binnen de EU, het Europees charter van de onderzoeker en uiteraard de opvolging van de Europese 3%-norm voor O&O.

De twee nieuwe onderzoeksprojecten 'Proces voor Prioriteitsstelling inzake Technologie en Innovatie in Vlaanderen' en Samenwerking universiteiten en hogescholen met onderzoeksinstellingen en bedrijven: internationale benchmarking' worden in 2005 verder ingevuld. We kijken al uit naar de resultaten.

Een actieve Raad, enthousiaste commissies en dynamische werkgroepen met fundamentele beleidsdiscussies, wetenschappelijk onderbouwde rapporten, doeltreffende adviezen en ophefmakende aanbevelingen maken dat de VRWB dé strategische adviesraad bij uitstek blijft voor Wetenschap en Innovatie.

Als de VRWB op de ingeslagen weg verder gaat, wordt 2005 vast en zeker een productief jaar waarin wij blijven zoeken hoe wetenschap en technologie instrument en inspiratiebron kunnen zijn voor een mooie toekomst.

Karel Vinck
Voorzitter

FEBRUARI 2005

J A A R G A N G 6

nummer 12

Vice-minister-president
Fientje Moerman schuift
geïntegreerd beleid naar
voor als piste naar 2010

2 - 3

Adviezen

4 - 5

Actueel

6

Colloquium 2004

7

nota bene (bw. van modaliteit)
[Lat.(let goed op!], bijwoord van modaliteit bestaande uit de imperatief van het Latijnse werkwoord 'notare' (kenbaar maken, in zijn geest prenten, onthouden) en het bijwoord 'bene' wat 'goed' betekent. 'Prent dit dus goed in je hoofd, onthou het goed.'

VLAAMSE RAAD VOOR
WETENSCHAPSBELEID

VICE-MINISTER-PRESIDENT FIENTJE MOERMAN SC

Tegen 2010 moet Vlaanderen 3% van zijn BBP spenderen aan wetenschap en innovatie. Als leidraad voor deze doelstelling publiceerde de VRWB op 15 april 2004 zijn intussen welbekende memorandum 'Wetenschap en Technologische Innovatie 2004-2010'. Samen met het begeleidend rapport, een stevig onderbouwd dossier van zo'n 130 bladzijden. Daarin formuleerde de Raad ten behoeve van de Vlaamse parlementariërs en beleidsmakers vijf hoofdthema's met in totaal eenentwintig prioritaire aandachtspunten voor een krachtig Vlaams wetenschaps- en innovatiebeleid. Vice-minister-president Fientje Moerman, bevoegd voor wetenschap en innovatie, heeft deze boodschap goed begrepen, zoals blijkt uit haar beleidsnota 2004-2009. Haar kabinetschef Rudy Aernoudt lichtte deze nota toe in de VRWB. De Raad zal in het voorjaar zijn advies formuleren. Wij geven u alvast een kort overzicht.

THEMA 1: EEN GEËNGAGEERD EN STRATEGISCH INNOVATIEBELEID

Sinds 1995 kent de begroting Wetenschap & Innovatie een spectaculaire groei: van 198 miljoen euro tot 550 miljoen euro in 2004. In 2004 gaven alle Vlaamse ministers samen 1.418 miljoen euro uit voor wetenschap, technologie en innovatie. Daarvan ging 847 miljoen euro naar Onderzoek en Ontwikkeling (O&O). Wil Vlaanderen de 3%-norm in 2010 halen, dan moet het engagement van het Innovatiepact hoe dan ook aangehouden worden. In de lijn van de doelstellingen van dit pact moet er tot 2010 jaarlijks ongeveer 60 miljoen euro meer voorzien worden voor O&O. Fientje Moerman heeft voor 2005 inmiddels 55 miljoen euro extra uitgetrokken voor 'klassieke' posten zoals FWO en IWT alsook 75 miljoen euro voor de financiering van risicokapitaal. De financiële doelstelling van het Innovatiepact voor 2005 is dus gehaald. Er komen geen nieuwe financieringskanalen bij, zodat de bestaande financieel een groeipatroon mogen verwachten.

Betere valorisatie door een 'geïntegreerd beleid'

Een geëngageerd en strategisch innovatiebeleid behelst veel meer. Minister Fientje Moerman legt dan ook nieuwe accenten. Zo spreekt ze van een 'geïntegreerd beleid'. De drie grote domeinen: economie, buitenlands beleid en wetenschap & innovatie waarvoor minister Moerman bevoegd is, wil ze optimaal laten samenwerken, vooral met het oog op het valoriseren van de aanwezige kennis en de omzetting ervan in economische toegevoegde waarde. Want dat wordt in de beleidsnota als een van de zwakke punten in het Vlaamse wetenschapsbeleid aangeduid. De minister speelt dus in op de omschrijving in het VRWB-memorandum: innovatie is veel meer dan enkel technologische innovatie en gaat over meer dan alleen nieuwe kennis. Het gaat ook om het combineren van bestaande kennis en heeft te maken met een brede waaier van activiteiten en sectoren die het mogelijk maken om nieuwe producten en diensten te valoriseren o.m. in de zorgsector, onderwijs, cultuur, economie, enz. Een geïntegreerd beleid is volgens de beleidsnota een grote troef om dat te realiseren.

THEMA 2: DE INNOVATIEKETEN

Fundamenteel versus toegepast onderzoek

In haar beleidsnota stelt de minister dat ze streeft naar een kwaliteitsvolle inzet van middelen met een evenwichtige verdeling ervan over de diverse types van onderzoek: fundamenteel, strategisch basisonderzoek, toegepast onderzoek, technologietransfer en valorisatie. Een delicaat punt is de financiering van het fundamenteel onderzoek, die de laatste jaren minder snel steeg in vergelijking met het strategisch basisonderzoek en het toegepast onderzoek. Het zal een prioriteit zijn in het beleid om het BOF en het FWO in de toekomst gelijkmatig te laten ontwikkelen. Voor 2005 worden de FWO-middelen alvast met ongeveer 10 miljoen euro opgetrokken. Het FWO had immers een achterstand opgelopen t.o.v. het BOF.

Daarnaast is er het Industrieel Onderzoeksfonds (IOF) dat evolueerde van 2 miljoen euro in 2004 naar 8 miljoen euro in 2005.

Risicokapitaal

Een concreet voorbeeld van de geïntegreerde aanpak die minister Moerman voorstaat, is de creatie van het Innovatiefonds binnen de Participatiemaatschappij Vlaanderen, naar analogie van het Biotechnologiefonds. Met dit nieuwe fonds wil de minister innovatieve bedrijven aan voldoende startkapitaal helpen. In een eerste fase werd 75 miljoen euro gereserveerd. Het is de bedoeling met dat geld een co-financieringssysteem op te zetten via een risicokapitaalfonds, gespijsd door institutionele investeerders. Het totale bedrag kan dan aan KMO's ter beschikking gesteld worden.

¹ Een geëngageerd en strategisch innovatiebeleid (1), de innovatieketen (2), menselijke en financiële middelen (3), internationalisering (4) en de evaluatie van het beleid (5).

THEMA 3: MENSELIJKE EN FINANCIËLE MIDDELEN

Meer onderzoekers

Wil Europa in 2010 kunnen concurreren met de V.S. dan moeten er naar schatting 700.000 onderzoeksmandaten bij komen. Vlaanderen scoort op dat punt erg pover. Het percentage studenten dat onderzoeker of prof wordt, bedraagt nauwelijks meer dan de helft van het Europese gemiddelde. Er is dus werk aan de winkel. Voor Vlaanderen impliceert dat een krachtig beleid om het aantal doctoraten en onderzoeksmandaten te verhogen, maatregelen om top-onderzoekers in Vlaanderen te houden en wetenschappers van buiten de EU naar Vlaanderen te halen. Om te beginnen meer beurzen voor jonge onderzoekers. Eind 2004 trok minister Moerman 2 miljoen euro extra uit voor 50 bijkomende IWT-beurzen. Het totaal bedraagt nu 200. Een toename met een derde. Ook het FWO kreeg budgettaire ruimte om het aantal beurzen te verhogen. Meer jonge mensen krijgen hierdoor de kans om onderzoek te doen en te doctoreren.

Bij de doctoraatstudenten is er een onevenwicht tussen mannelijke en vrouwelijke doctoraatstudenten. Aan de Vlaamse universiteiten studeren meer meisjes dan jongens. Maar als meisjes kiezen voor een onderzoekslaan, blijkt dat bij het opklimmen in de academische hiërarchie, en vooral op het professor-niveau, vrouwelijke doctoraatstudenten weggeselecteerd zijn. Om het tij te doen keren en het aantal onderzoekscarrières te verhogen, zijn specifieke maatregelen nodig, aldus de beleidsnota, om vrouwen de kans te bieden een eigen gezin te stichten en tegelijk een wetenschappelijke carrière uit te bouwen. Het onderbreken van de duur van een mandaat

wegens zwangerschap of beginnend moederschap zou evident moeten zijn.

Een handicap bij de internationale positionering van het Vlaamse wetenschappelijk potentieel is en blijft de hoge loonkost. Een Vlaams onderzoeker kost gemiddeld 10% meer dan in de omringende EU-landen. Die loonhandicap moet dus weg. Op federaal niveau zijn er al enkele fiscale maatregelen genomen. Op het vlak van het Vlaams wetenschaps- en innovatiebeleid vroeg minister Moerman de VRWB om bij de elf indicatoren die de Raad ontwikkelde voor de evaluatie van het beleid, een twaalfde toe te voegen die de impact van de fiscale maatregelen meet en internationaal vergelijkt.

Samenwerken met Onderwijs

Minister Moerman deelt met haar collega Frank Vandenbroucke de bevoegdheden voor het BOF (Bijzonder Onderzoeksfonds aan de universiteiten) en het PWO (Projectmatig Wetenschappelijk Onderzoek aan de hogescholen). Een eerste realisatie is de verhoging van het budget voor PWO voor 2005 met 4,5 miljoen euro.

Intellectuele eigendom

Voor de universiteiten kadert de bescherming van de intellectuele eigendom in het zogenoemde Interfacebesluit. Intussen is het onderwijslandschap veranderd. Er zijn associaties met hogescholen gekomen. De hogescholen hebben ook een rol gekregen in onderzoek. Het Interfacebesluit zal worden herzien om het actieterrein te verruimen naar de associaties.

THEMA 4: INTERNATIONALISERING

Zowel het regeerakkoord als de beleidsnota stellen internationalisering voor als een prioriteit. Nederland blijft een bevoorrechte partner voor samenwerking inzake wetenschappelijk onderzoek en innovatie.

De intentieverklaring van Leuven (mei 2004) om een strategische alliantie tussen Vlaanderen en Nederland uit te bouwen, zal worden omgezet in concrete samenwerkingsprojecten.

THEMA 5: FISCALE MAATREGELEN

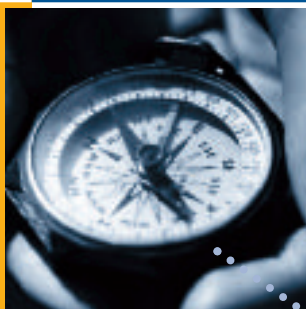
Uit een eerste terugblik op het wetenschaps- en innovatiebeleid van de Vlaamse regering blijkt alvast dat de aandachtspunten en thema's die de VRWB in zijn memorandum naar voren heeft geschoven, bij de minister niet in dovemansoren

gevallen zijn. Integendeel, ze heeft ze gebruikt als leidraad voor haar beleid. Met de geïntegreerde aanpak van minister Moerman, ziet het er dus naar uit dat het Vlaamse wetenschaps- en innovatiebeleid op het goede spoor zit naar 2010.

Jan Van Pelt

ADVIEZEN

Een gestructureerde aanpak waarbij excellentie moet primeren

ADVIES 87: PROJECTMATIGE FINANCIERING LANDBOUWONDERZOEK (24 JUNI 2004)

Minister Dirk Van Mechelen vroeg de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid om advies bij de projectmatige financiering van toegepast collectief onderzoek voor de land- en tuinbouwsector. Het ontwerp van besluit hieromtrent voorziet in een meer permanente regeling voor dit type onderzoek. De VRWB vindt het positief dat er een gestructureerde aanpak komt en onderschrijft dat het beheer ervan aan het IWT blijft toevertrouwd. De projectfinanciering gebeurt op competitieve basis, waarbij de wetenschappelijk-technologische kwaliteit en het valorisatiepotentieel als twee belangrijke beoordelingsassen gebruikt worden. De wetenschappelijk-technologische kwaliteit van het project moet, volgens de VRWB, echter een essentiële voorwaarde zijn bij de evaluatie. Daarnaast moet de zorg voor steun aan kwaliteitsvolle, toekomstgerichte en sector- en beleidsrelevante projecten primeren boven het consolideren van bestaande structuren en de diversiteit in de gesteunde projectportfolio.

De Raad pleit ook voor een evaluatie ten gronde van de sector om een correct beeld te krijgen van de wetenschappelijke performantie van het landbouwonderzoek. Daarna kan eventueel een verhoging van de middelen in overweging worden genomen. Het ontwerp van besluit beoogt complementariteit met andere steunkanalen. De VRWB vraagt dat het onderscheid tussen het nieuwe kanaal en het VIS-kanaal, en meer in het bijzonder de grens tussen de land- en tuinbouwbedrijven enerzijds en de agro-industrie anderzijds duidelijk gecommuniceerd worden naar de potentiële indieners.

Het steunpercentage ligt tussen 80% en 100% van de aanvaardbare kosten en omvat een eigen inbreng van de doelgroep van maximaal 20%. Voorgesteld wordt om een voorbeeld te nemen aan andere steunmaatregelen van het IWT, waar het basissteunpercentage afhangt van het projecttype.

Europees onderzoeksagentschap: fundamenteel, kennisverleggend onderzoek op initiatief van de vorser

ADVIES 88: EUROPESE ONDERZOEKSRaad (24 JUNI 2004)

Vlaanderen wil maximaal inspelen op de beleidsdiscussies op Europees niveau omtrent de oprichting van een Europese Onderzoeksraad (European Research Council – ERC). De doelstelling van de ERC is om over de grenzen hoogwaardig niet-gericht, lange(re) termijn onderzoek te ondersteunen. Op vraag van minister Dirk Van Mechelen formuleerde de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid een advies hieromtrent. De oprichting van een Europees 'onderzoeksagentschap' voor ondersteuning op Europees niveau van het fundamenteel, kennisverleggend onderzoek op initiatief van de vorser, ligt de VRWB nauw aan het hart zoals ook blijkt uit het laatste VRWB-memorandum. Op voorwaarde echter dat met een aantal punten rekening wordt gehouden. De steun van deze Europese Onderzoeksraad moet worden voorbehouden voor fundamenteel onderzoek door individuele onderzoekers of onderzoeksteams uit alle wetenschappelijke domeinen, zonder verplichting tot uitgebreide netwerkvorming en binding met economische of toepassingsgerichte ambities. De organisatie moet transparant, flexibel en niet te bureaucratisch zijn. Bovendien zal ze onafhankelijk van bestaande politieke structuren functioneren met enkel een globale politieke verantwoordingsplicht aan de EU. Van de ERC wordt tevens verwacht dat ze een visie op lange termijn zal ontwikkelen.

Het nieuwe financieringskanaal via de ERC mag zeker niet ten koste zijn van gelijkaardige, nationale organisaties en kan ook het nationale beleid terzake niet beïnvloeden. De evaluatie- en selectieprocedures moeten transparant zijn met als enig criterium 'wetenschappelijke excellentie'. De beste garantie hiervoor wordt geboden door een systeem van open competitie en peer-review.

Een minimum van twee miljard euro per jaar is nodig voor een echt hefboomeffect. De financiële steun per project moet voldoende groot zijn om zonder veel bijkomende middelen het project realistisch te kunnen uitvoeren. De onthaalinstellingen dienen een behoorlijke vergoeding te krijgen voor de globale kosten (overhead). Opdat de bestedingen en bestedingscontrole correct doch soepel zouden verlopen met prioriteit voor beoogde doelstellingen en met minimale administratieve rompslomp, stelt de VRWB voor om de financiële steun in grant-vorm toe te kennen.

Voor Vlaanderen is het noodzakelijk om een strategisch beleid uit te tekenen met het oog op een maximale participatie aan het EU-onderzoek, waarbij in het bijzonder pro-actief wordt toegewerkt naar de European Research Council.

AANBEVELING EN COMMENTAAR

GERD-cijfers voor Vlaanderen ontbreken in internationale statistieken

AANBEVELING 23: GERD-CIJFERS VOOR VLAANDEREN VOOR DE INTERNATIONALE STATISTIEKEN (23 SEPTEMBER 2004)

De GERD-cijfers (Gross Expenditures on R&D) zijn de Bruto Binnenlandse Uitgaven voor Onderzoek en Ontwikkeling, uitgedrukt in functie van het Bruto Binnenlands Product in het beschouwde grondgebied. Het zijn deze cijfers waarvoor ook de 3% norm werd afgesproken. In het Innovatiepact en heeft Vlaanderen zich geëngageerd om deze in 2010 te halen.

Internationaal is men overeengekomen dat enkel statistieken voor regio's worden gepubliceerd. Bij het toepassen van deze internationale definities voor

de regio's binnen België werd in de overleggroep CFS-STAT, waar de federale regering, de Gemeenschappen en Gewesten samen zitten, geen overeenstemming bereikt. Hierdoor ontbreken cijfers voor Vlaanderen in de internationale statistieken, terwijl die toch beschikbaar zijn.

In deze aanbeveling doet de VRWB voorstellen aan de Vlaamse regering om uit deze impasse te geraken zodat de O&O-statistieken voor Vlaanderen voor internationaal gebruik op een correcte manier zouden kunnen worden weergegeven.

Fiscale maatregelen voor O&O

COMMENTAAR 12:

FISCALE MAATREGELEN VOOR O&O. 50% VERMINDERING VAN BEDRIJFSVOORHEFFING VOOR ONDERZOEKERS IN KENNISINSTELLINGEN EN BEDRIJVEN (23 SEPTEMBER 2004)

De VRWB en zijn commissies hebben uitgebreid gedebatteerd over 'Fiscale en parafiscale instrumenten ter ondersteuning van innovatie in onderzoek' met extra aandacht voor de maatregel die inspeelt op de loonkost van onderzoekers in kennisinstellingen en bedrijven.

Met het oog op de nakende invoering van de maatregel voor bedrijven (was gepland voor 1 januari 2005, maar is om budgettaire redenen uitgesteld) door de federale regering, vond de VRWB het aangewezen de elementen en bekommernissen die in de besprekingen zijn aangebracht in een commentaar te bundelen.

Allereerst vindt de VRWB de maatregel zeer positief, maar heeft daarnaast toch ook enkele bemerkingen. Zo is er nood aan duidelijke definities, zowel van 'onderzoeker' als van het 'type samenwerking'. Het is ook nodig om criteria vast te leggen voor de erkenning van de wetenschappelijke instellingen die voor deze maatregel in aanmerking komen. De VRWB beklemtoont dat de maatregel ten goede moet komen van wetenschap en innovatie. Verder moet de maatregel voldoende rechtszekerheid bieden en is een goede raming van de financiële haalbaarheid noodzakelijk. Ten slotte mag de bewijslast (administratie) niet zwaarder wegen dan het voordeel van de maatregel.

De integrale teksten van de adviezen, aanbevelingen en commentaren zijn op aanvraag gratis te verkrijgen.

VRWB-secretariaat

North Plaza B

Koning Albert II-laan 7, 4de verdieping

1210 Brussel

e-mail: vrwb@vlaanderen.be

Ze zijn ook raadpleegbaar via de

website: www.vrwb.be

VLAAMSE RAAD VOOR
WETENSCHAPSBELEID

Kabinetschef van vice-minister-president Fientje Moerman in de VRWB

Tijdens de VRWB-vergadering van 19 januari 2005 presenteerde de heer Rudy Aernoudt, kabinetschef van vice-minister-president Fientje Moerman, de beleidsnota WT1 2004-2009 en de begrotingsvoorstellen 2005. Hij ging in debat met de raadsleden en liet weten dat samenwerking met en insteek en suggesties van de VRWB bij de verdere uitwerking en invulling van het WT1-beleid zeer welkom zijn. De aandachtspunten van de discussie kunnen in twee grote thema's worden onderverdeeld: 'Vlaanderen aantrekkelijk voor onderzoek(ers)' en 'Van kennis naar innovatie en ondernemen'.

Prioritaire kernindicatoren voor Vlaanderen – eerste invulling

Eind januari 2004 heeft de VRWB een voorstel van referentie-instrumentarium ontwikkeld voor de kwantitatieve opvolging van het Innovatiepact. De elf prioritaire kernindicatoren laten toe om jaarlijks de omschreven doelstellingen en engagementen van het Innovatiepact te evalueren. De commissie Begroting en Financiën heeft nu een eerste invulling uitgewerkt van de elf prioritaire kernindicatoren. Hiervoor werd gebruik gemaakt van de meest recente, beschikbare internationale gegevens (OESO, European Innovation Score-board). Voor Vlaanderen wordt samengewerkt met het Steunpunt O&O-Statistiek. In maart zullen de resultaten worden voorgelegd aan de Raad en zullen de scores van Vlaanderen geduid worden. De commissie Begroting en Financiën is ook gestart met de bespreking voor het ontwikkelen van een twaalfde indicator die de impact van de fiscale maatregelen in kaart brengt, zoals gevraagd door vice-minister-president Fientje Moerman.

Studiereeks 13:

Wetenschap en innovatie in Vlaanderen 2004 - 2010. Voorstellen voor een strategisch beleid

Uit een breed en interactief consultatieproces opgezet bij de actoren in het domein Wetenschap en Technologische Innovatie en uitgevoerd via de Raads- en de commissieleden distilleerde de VRWB een krachtige boodschap voor het nieuwe Vlaamse Parlement en de nieuwe Vlaamse Regering. Met dit Memorandum 'Wetenschap en Technologische Innovatie 2004-2010 – 21 aandachtspunten in vijf thema's' kon u in de vorige nieuwsbrief reeds uitvoerig kennismaken. Bij het memorandum hoort ook een meer uitgebreid rapport dat aanbevelingen bevat over de middelen, de instrumenten en de organisatorische aspecten van het toekomstige Vlaams innovatiebeleid. Beide documenten werden gepubliceerd als nr. 13 in de VRWB-studiereeks. U kan de studiereeks gratis bestellen of downloaden via www.vrwb.be.

VRWB-onderzoeksproject *Science sharing* afgerond

Begin 2003 startte een onderzoeksteam onder leiding van promotor prof. Marleen Temmerman van de UGent met het onderzoeksproject 'Vlaams

wetenschappelijk onderzoek en *Science sharing*'. De resultaten van deze onderzoeksopdracht worden binnenkort gepubliceerd als nr. 14 in de VRWB-studiereeks. Het onderzoeksproject brengt zo goed mogelijk de bestaande toestand in kaart: welke Vlaamse teams doen onderzoek in, met of voor ontwikkelingslanden en welke onderzoeksdisciplines zijn relevant op wereldschaal en in het bijzonder voor de ontwikkelingslanden.

Het eindrapport bevat een goede, weliswaar onvolmaakte inventaris, maar kan als een belangrijk basisdocument beschouwd worden. Het bevat degelijke informatie enerzijds om te sensibiliseren en anderzijds om dit onderzoeksveld verder uit te diepen.

Nieuwe onderzoeksprojecten

1. *Proces voor Prioriteitsstelling inzake Technologie en Innovatie in Vlaanderen*

Welke wetenschap en innovatie hebben we in de toekomst nodig om welvaart en welzijn in Vlaanderen te blijven verzekeren? Dat is de vraag die aan het pas opgestarte onderzoeksproject ten grondslag ligt. Binnen de VRWB willen we de nodige competentie ontwikkelen, aanpak definiëren en een proces invoeren die de Vlaamse regering informatie en inzicht moet verschaffen in de:

- sterke en zwakke punten van Vlaanderen inzake onderzoek, technologieontwikkeling, innovatie en economische sectoren;
- economisch belangrijke, alsook relevante wetenschappelijke en technologische trends en activiteitendomeinen voor de toekomst;
- koppeling van sterke en zwakke punten aan relevante trends en activiteitendomeinen.

Deze informatie en inzichten moeten vervolgens de Vlaamse regering toelaten om middels een voldoende breed opgezet consultatieproces met een grote groep relevant betrokkenen tot een prioriteitsstelling te komen.

Voor dit project is met ingang van 1 januari 2005 dr. Elke Smits, lic. Biotechnologie en dr. in de Diergeneeskundige wetenschappen, aangeworven. De wetenschappelijke ondersteuning komt van de onderzoeksgroep Incentim KULeuven.

2. *Samenwerking universiteiten en hogescholen met onderzoeksinstituten en bedrijven: internationale benchmarking*

Het onderzoeksproject dat werd opgestart op 1 november 2004 is afgestemd op een gelijklopend initiatief van IWT-Vlaanderen. In het VRWB-project ligt de nadruk op literatuurstudie en het in kaart brengen van de internationale context. Het IWT-initiatief richt zich op de coördinatie en ondersteuning van verschillende fora voor sensibilisering, voor overleg en voor specifieke thema's. Beide initiatieven worden opgevolgd door eenzelfde begeleidingscomité om maximale synergie na te streven. Promotor prof. Bart Van Looy heeft reeds een eerste maal gerapporteerd aan de commissie Technologiebeleid. Hij lichtte de relevantie toe van een voordeelige samenwerking voor beide partijen.

COLLOQUIUM SMAAKT NAAR MEER

'GEZOCHT: KNAPPE KOPPEN DIE MEESPELEN'

Vlaams vice-minister-president en minister van Economie, Wetenschap en Innovatie Moerman sloot het colloquium af.

Na de openingstoespraak van Vlaams vice-minister-president Vandenbroucke kaartte prof. Gago het tekort aan wetenschappers aan.

Voorzitter Karel Vinck kan tevreden terugblikken op een geslaagd colloquium.

Als we ons welvaarts- en welzijnspeil willen behouden, dan is er werk aan de winkel. Innovatie is daarbij een kernwoord, wetenschap en technologie liggen aan de basis ervan. Maar om mee te spelen, hebben we mensen nodig, jonge wetenschappers en ingenieurs met talent. Maar hoe motiveren en leiden we onze kenniswerkers in spe op? Speelt Vlaanderen mee op wereldvlak en op welke gebieden? En wat is de rol van de bedrijven, de overheid, het onderwijs? Op initiatief van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid sloegen ondernemingen, onderwijsinstellingen en organisaties op donderdagnamiddag **21 oktober 2004** de handen ineen. Samen werd gezocht naar hoe jonge mensen kunnen gemobiliseerd worden om via wetenschap en technologie mee te bouwen aan de toekomst voor Vlaanderen. Dat het over een cruciaal belangrijk thema ging dat velen nauw aan het hart ligt, bewijst de talrijke opkomst en de vele bijzonder positieve reacties die we achteraf ontvingen.

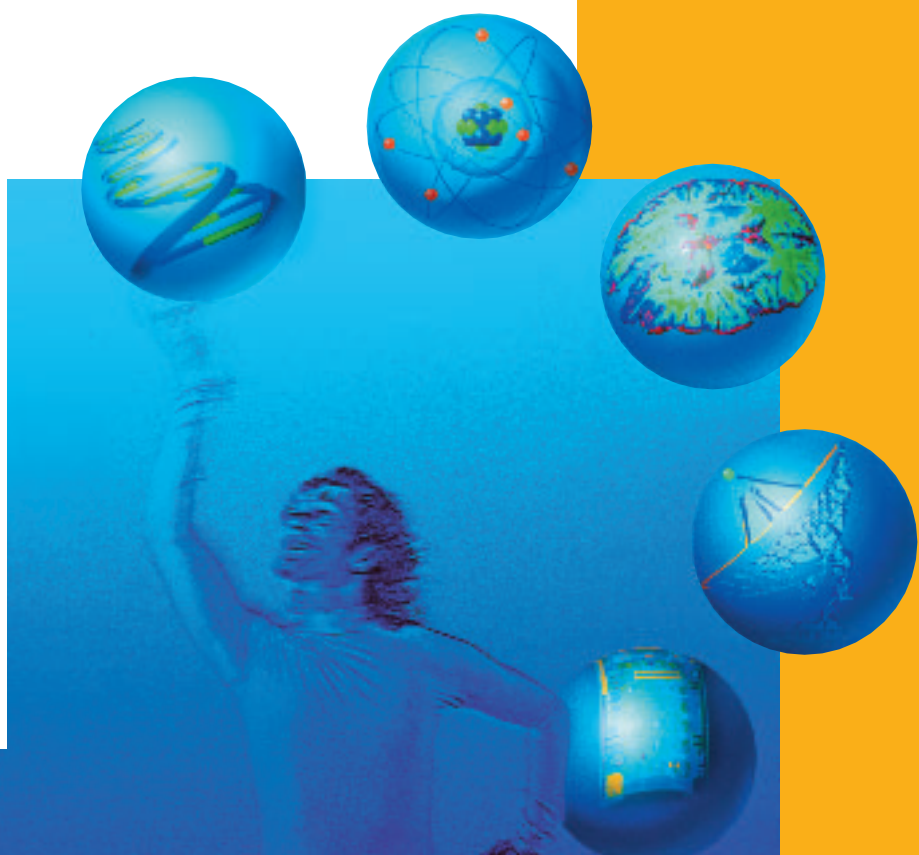
Naast uiteenzettingen door de Vlaamse vice-minister-president van Werk, Onderwijs en Vorming Frank Vandenbroucke en zijn collega van Economie, Wetenschap en Innovatie Fientje Moerman, betraden diverse gastsprekers het spreekgestoelte. Prof. José Mariano Gago, kernfysicus, voormalig Portugees minister voor Wetenschap en Technologie en voorzitter van de Europese High Level Group on Increasing Human Resources for Science and Technology, pleitte voor een Europees beleid en maatregelen in alle lidstaten om het aantal wetenschappers op te krikken. Zijn Nederlandse collega, prof. Robbert Dijkgraaf, mathematisch fysicus aan de Universiteit van Amsterdam en winnaar van de Spinoza-prijs in 2003 – zeg maar de Nederlandse Nobelprijs – gaf zijn visie op hoe kinderen via het onderwijs enthousiasmeren voor technologie en wetenschap en hen helpen bij het ontdekken van hun talenten.

Verder brachten Paul Verhaert (Verhaert nv) en

Suzanne Nelissen (Katholieke Hogeschool Leuven, dept. Lerarenopleiding) een verhaal over hun zeer concreet initiatief om respectievelijk in de bedrijfs- en de onderwijswereld jongeren op een andere manier kennis te laten maken met wetenschap en innovatie. Beide namen nadien deel aan een debat, samen met Annie Van Broekhoven (Innogenetics nv), Luc Kindt (Barco nv), Marc Beddegenoodts (Vereniging Leraars Wetenschappen) en Luc Robijns (hoofdinспекteur provinciaal secundair onderwijs).

De VRWB blijft als adviesorgaan de overheid, onderwijswereld, bedrijven en kennisinstellingen sensibiliseren en plant ook dit najaar, naar aanleiding van zijn twintigste verjaardag, een colloquium.

Geïnteresseerden kunnen de verschillende presentaties downloaden via www.vrwb.be/nieuws/archief

De Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB), opgericht bij decreet van 15 december 1993, is het adviesorgaan voor de Vlaamse regering en het Vlaams parlement inzake elke aangelegenheid betreffende het wetenschaps- en technologiebeleid. De VRWB is een uniek forum waar vooraanstaande actoren uit de academische en sociaal-economische wereld zich beraden over de algemene krachtlijnen van het te voeren wetenschaps- en technologiebeleid in Vlaanderen.

De VRWB is samengesteld uit een voorzitter en zestien leden, allen benoemd op grond van hun deskundigheid en/of betrokkenheid bij het wetenschaps- en technologiebeleid in Vlaanderen. Zes van deze leden worden voorgedragen door de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR), drie door respectievelijk de werkgevers- en werknemersorganisaties vertegenwoordigd in de SERV en vier leden worden rechtstreeks benoemd door de Vlaamse regering. Vijf hoge ambtenaren uit de Vlaamse administratie nemen met raadgevende stem deel aan de vergaderingen.

Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid
North Plaza B - Koning Albert II-laan 7 (4e verd.) • 1210 Brussel
Tel. +32(0)2 553 45 20 • Fax +32(0)2 553 45 23
e-mail: vrwb@vlaanderen.be
website: www.vrwb.be